

— Πρέπει ν' αναχωρήσης άμέσως, είπον εἰς τὸν Φοβέρτον. Αὐτὸς ὁμῶς σείων μετὰ σταθερότητος τὴν κεφαλὴν·

— Δὲν θὰ ζήσω, ἀπεκρίθη, παρὰ ὅπου ζῆς καὶ σύ· θὰ μείνω· καὶ ἂν μὲ διώξῃς, θὰ καταφύγω εἰς τὸ παρκαείμενον δάσος, εἰς μίαν καλὴν, ὅπου καὶ ἂν εἶναι. Ἐνίστε δὲ θὰ περὶ πλησίον σου καὶ θὰ σὲ χαιρετῶ ὅπως καὶ οἱ χωρικοί, οἱ ὅποιοι σὲ ἀπντοῦν καθ' ὁδόν. Ἡμπορεῖς νὰ μὲ ἀφαιρέσῃς καὶ αὐτὸ τὸ δικαίωμα τῶν πτωχῶν καὶ τῶν ἀδικοφύρων;

Ἐπρεπε νὰ τὸν ἀποβάλῃ, νὰ μὴ τὸν ἀκούσῃ· τὰ σοφίσματα ὁμῶς τοῦ πάθους συνώμοσαν ἵνα μὲ καταστρέψῃσι. — Θὰ τὸν καταπείσω, ἔλεγον κατ' ἐμχυτὴν, ν' αναχωρήσῃ· ἐγὼ θὰ καταβάλω τὴν ὑπερηφάνειάν του. — Τιοαῦτα δὲ σκεπτομένη ἐνέδωκα εἰς τὰ τεχνάσματα τῆς καρδίας μου, καὶ συνήνεσα νὰ ἴδω καὶ πάλιν αὐτὸν εἰς μεμακρυσμένον μέρος τοῦ ἀγροῦ, ὅπου θὰ μετέβαινον περὶ μεσημβρίαν. Ἐπειδὴ δὲ ἤρχισε νὰ φωτίζεται ὁ ὀρίζων, καὶ ἔπρεπε νὰ χωρισθῶμεν, κατέβη διὰ τοῦ αὐτοῦ παραθύρου ὅθεν εἶχεν ἀναβῆ, καὶ ἐγένετο ἄφαντος μεταξὺ τῶν δένδρων.

(Ἐπεκαὶ συνέχεια.)

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΠΕΡΙΗΓΗΣΕΩΣ

ΕΙΣ ΤΗΝ

ΝΕΑΝ ΓΗΝ.

(Εὐνύχ. 186 φυλλάδ. 406.)

Ἐνῶ δὲ ἐγίνοντο αἱ ἀλλεπάλληλοι αὐταὶ ἐρωτήσεις καὶ ἀπαντήσεις, παρετήρησα ὅτι νέα τις ἤρχισεν νὰ μετρᾷ ταχέως ἐπὶ τῶν δακτύλων τῆς καὶ νὰ κάμῃ μορφασμούς. Ἐξετάσας δὲ ἔμαθον ὅτι τὸ γύμνασμα τοῦτο σκοπὸν εἶχε νὰ τὴν ἐμποδίσῃ τοῦ νὰ πτερνισθῇ· καὶ ἀληθῶς δὲν ἐπτερνίσθη. Πρὸς τιμὴν τῆς νεολαίας ἐκείνης πρέπει νὰ εἴπω ὅτι, ὀλίγαι μόνον στιγμαὶ εἶχον παρέλθῃ καὶ πλῆθος χειρῶν ἀνυψώθησαν οὐδὲ μία δὲ ἀπάντησις ἐγένετο ἐσφαλμένη. Ἀπαντες οἱ ὀφθαλμοὶ ὀλαμπον, ἀπαντα τὰ βλέμματα ἦσαν προσηλωμένα ἐπὶ τοῦ διδασκάλου. Αἱ νέα κόραι, εὐφυεῖς καὶ ἐπιτήδεια ὅσον καὶ οἱ ἄρρενες, ἐφάνοντο ἀποδίδουσαι μεγίστην σημαντικότητα εἰς τὸ λογαριάζειν ταχέως καὶ ἀποκρίνεσθαι καλῶς εἰς τὰ προβλήματα· καὶ ἐπετύγγανον ἄριστα. Κατέτριψαν δὲ ἐπὶ πολλὴν ὥραν εἰς τὰ ἐνδιαφέροντα ταῦτα προβλήματα, ἐνῶ ὁ διδάσκαλος ἐπέμενε καρτερικῶς καὶ συμφώνως πρὸς τὴν ῥοπὴν τῶν μαθητῶν. Αἶφνης ἤχρησε καὶ αὐτοῦ ἡ ψαλμωδία, μαθηταὶ δὲ καὶ μαθήτριαι ἀνεγερθέντες ὡς μηχαναὶ καὶ τὰς χεῖρας ἔχοντες ὀπισθεν τῆς ῥάχεως, περιῆλθον δις τὴν αἵ-

θουσαν βηματίζοντες εἰς μετὰ τὸν ἄλλον. Ὅτε δὲ ἐπανῆλθον εἰς τὰς ἰδίαις αὐτῶν θέσεις, ὠδηγήθημεν εἰς τρίτην αἵθουσαν ἣτις ἦτο, ὡς ἐφάνετο, τὸ ἱερὸν βῆμα τῶν ἐπιστημῶν καὶ τῶν τεχνῶν. Νέαι κόραι δεκαεπτὰ ἕως εἰκοσιπέντε ἐτῶν, ἴσως δὲ καὶ πλέον ἡλικιωμένοι, ἐλάθοντο εἰς τὰ πρῶτα θρανία μεγάλης περιστύλου αἵθουσας. Πρὸς τὸ βάθος ἦσαν σωροὶ κυρίων, τῶν μὲν γενειοφόρων, τῶν δὲ ἐξυρισμένων ἐπιμελῶς, πάντων δὲ φερόντων μαῦρα ἐνδύματα καὶ λευκοὺς λαιμοδέτας. Καὶ ὁ διδάσκαλος δὲ περιεφέρετο εἰς τὸ ἀνώτερον μέρος εἰς ὃ καὶ ἡμεῖς κληθέντες ἐκαθήσαμεν, φορῶν καὶ αὐτὸς μαῦρα καὶ ἀπέραντον λευκὸν λαιμοδέτην τετυλιγμένον περὶ τὸν λαιμὸν αὐτοῦ ὡς ὄφις βόας, ἰσχνός, μακροσκελής, μακρόχειρ, σιμὸς καὶ φυσιογνωμίαν ἔχων ἀνθρώπου ἐπαιρομένου διὰ τὴν σημαντικότητα τῶν καθηκόντων, ὅτινα ἐνεπιστεύθη εἰς αὐτὸν ἡ πρόνοια. Ἀντικρὺ αὐτοῦ ἐκάθηντο τρεῖς ἢ τέσσαρες νέαι, ὧν μία ἔχουσα πλουσιωτάτην ξανθὴν κόμην, ἐπέσυρε τὰ βλέμματα διὰ τῶν χαριεντισμῶν αὐτῆς. Ἀμα δὲ ὡς ἐκλήθησαμεν, ὁ διδάσκαλος ἀνύψωσεν ὑπερηφάνως τὴν κεφαλὴν καὶ ἐφάνη σεμνυνόμενος ἐκ προκαταβολῆς διὰ τὰ μεγάλα πράγματα τὰ ὅποια ἔμελλε νὰ ῥηθῶσιν. Ἐπειτα βυθίσας τὰς δύο χεῖρας εἰς τὰ θυλάκια τῆς ἀναξυρίδος αὐτοῦ, ἤρχισε νὰ περιφέρεται. Βαθεῖα σιωπὴ ἐπεκράτει καθ' ὅλην τὴν αἵθουσαν. Τότε ἡ φωνὴ αὐτοῦ ἀντήχησεν εἰποῦσα· «Ποία εἶναι ἡ ἐπιστήμη δι' ἧς γνωρίζομεν τὴν κατασκευὴν τῆς γῆς;» Καὶ εὐθὺς ἀνυψώθησαν ἱκαναὶ χεῖρες. Ἡ ξανθὴ κόρη ἐρρίψε γλυκύτατα βλέμματα πρὸς τὸν σάφον· οὗτος ὁμῶς χωρὶς νὰ προσέξῃ ἐξηκολούθησε τὸν περίπατον καὶ ἐπὶ τέλους ἀνέκραξε· «Κύριε Πέτρε!» Καὶ ἐγερθεὶς ὁ Κ. Πέτρος ἀπεκρίθη σεμνῇ τῇ φωνῇ· «Ἡ γεωλογία.» Πάντες οἱ βραχίονες κατεβιάσθησαν, καὶ ὁ καθηγητὴς σταθεὶς, τὸ ἦθος ἔχων εὐχαριστημένον, ἀνεφώνησε ταῦτα ὡς ἄλλος Κάλχας· «Ἡ ἐπιστήμη δι' ἧς γνωρίζομεν τὴν κατασκευὴν τῆς γῆς εἶναι ἡ γεωλογία.»

Καὶ στραφείς μετὰ σπουδῆς ἠρώτησεν ἐκ νέου· «Πῶς ὀνομάζεται ἡ ἐπιστήμη δι' ἧς γνωρίζομεν τὰ μέταλλα, τὸν τρόπον τῆς ἐκμεταλλεύσεως καὶ τὰς καταλλήλους μεθόδους πρὸς χρῆσιν αὐτῶν;» Εἶπε καὶ ἐπανελάθε τὸν περίπατον. Πολλαὶ χεῖρες ἀνυψώθησαν ἀνυπομόνως. Ἡ ξανθὴ νέα, ἣτις ἔσειεν ἐπιχαρίτως τὴν ἀριστερὰν χεῖρα, ἐστήριξε τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῆς δεξιᾶς καὶ κατέστησε γλυκύτερα τὰ βλέμματα· ὁ διδάσκαλος ὁμῶς οὔτε ταύτην τὴν φορὰν ἐφάνη προσέχων· ἀλλ' ἐπαναλαβὼν μετὰ σπουδῆς τὸν περίπατον ἀνέκραξε· «Μὲς Κλάρκ!» Καὶ ἀμέσως σεβασμιωτάτη τις γραῖξ, μεγάλους ἔχουσα ὀδόντας ἠγέρθη, καὶ ἐρυθριάσασα ὑπὸ σεμνότητος, ἐψιθύρισεν· «Ἡ μεταλλουργία.»

Καὶ ἀμέσως ὁ σοφὸς κηρύκτης στηρίζας τὴν ἀριστεράν χειρά εἰς τὴν μέσσην αὐτοῦ, ἀνύψωσε τὴν δεξιάν, καὶ ἀνυψώσας συγχρόνως καὶ τὸν λιχανὸν ὡς ἂν ἤθελε νὰ καλέσῃ εἰς μαρτυρίαν τὸν οὐρανὸν ἀνεφώνησε βραγχωδῶς· «Ἡ ἐπιστήμη δι' ἧς γνωρίζομεν τὰ μέταλλα, τὸν τρόπον τῆς ἐκμεταλλεύσεως καὶ τὰς καταλλήλους μεθόδους πρὸς χρῆσιν αὐτῶν, ὀνομάζεται μεταλλουργία.»

Μετὰ ταῦτα ἐτέθησαν μετὰ τῆς αὐτῆς ἐπισημότητος καὶ ἄλλα τινὰ ζητήματα, ἐξ ὧν ἐμάθομεν τί ἦτο ὁ ἱατρικὴ, τί ἡ ἱστορία καὶ ἡ γεωργία, τί ἡ μηχανικὴ, κτλ. Μεταξὺ ὅμως πάντων τούτων οὐδὲν ἐλέχθη ἔχον τὴν μορφήν καὶ ἰδέαν.

Τέλος πάντων ἐφθασε καὶ ἡ ὥρα τῆς ἀληθοῦς ἐπιστήμης, τῆς τέχνης τῶν τεχνῶν, τοῦ ἄκρου ἀώτου τῆς σοφίας· ἤρχησαν λέγω ν' ἀριθμῶσι. Δὲν θέλω διηγηθῆ τί ἤκουσα· διότι ὁμολογῶ ὅτι οὔτε τὸ τέταρτον ἐνόησα· τοῦτο μόνον λέγω ὅτι μόλις ἤκουσθησαν μέγιστοι ἀριθμοὶ καὶ τρομερὰ ἀριθμητικὰ πράξεις, καὶ εὐθὺς κατεπαράχθησαν καὶ οἱ πολὺ ἐμοῦ ἐμπειρότεροι. Ἐπροτάθησαν ἑκατομμύρια λιρῶν στερλινῶν, σωροὶ τόκων, κλάσματα, διακρίσεις, ἀφαιρέσεις, ἔτη, μῆνες, ἡμέραι, σύντροφοι, μερίδες, καὶ πᾶν ὅ,τι ἐμπορικὸν δύναται νὰ συλλάβῃ ἡ φαντασία.

Οἱ πωγονοφάροι κύριοι συνέστελλον τὰς ὀφρὺς, ἐνῶ αἱ νεάνιδες ἐρυθριῶσαι ἐκ συγκινήσεως ἐφαίνοντο πάλλουσai τὴν καρδίαν. Πάντες δὲ ἠρίθμουν καὶ ἐμέτρουν, ὅτε αἶφνης ἤκουσθη ὁξὺς ὁ ἦχος βιολίου. Ἀμέσως πάντες ἀνηγέρθησαν καὶ με φωνὴν πολὺ ὀλγώτεραν τῶν ἀριθμῶν ὀρθήν, ἔψαλλον ἐκκλησιαστικὸν ὕμνον. Καὶ πάλιν ἤρχησεν ὁ ἐπίσημος περίπατος.

(*Ἐπεται συνέχεια.*)

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ

ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΩΝ ΑΝΕΚΔΟΤΩΝ.

Ὁ Λυκούργος δοξάζων, κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Πλουτάρχου, ὅτι τὰ συντείνοντα εἰς τῆς πολιτείας τὴν εὐδαιμονίαν καὶ ἀρετὴν, πρέπει νὰ ὦσιν ἐγκαταστοιχειωμένα, καὶ βέβαια, καὶ ἀκίνητα εἰς τε τὰ ἔθνη καὶ τὴν ἀγωγὴν τῶν πολιτῶν, οὐδέποτε ἔθηκε νόμους γεγραμμένους. Καὶ ἐνῶ ὁ Πλάτων, ὁ Διογένης, ὁ Ζήνων καὶ ἄλλοι ἀσχοληθέντες περὶ τὰ τοιαῦτα ἀπέλιπον, προστίθησιν ὁ ἐκ Χαιρωνείας φιλόσοφος, γράμματα μόνον καὶ λόγους, ὅπως καὶ σήμερον φιλοτιμούμενοι πράττουσιν οἱ ἄλλεπάλληλοι τῆς Ἑλλάδος ὑπουργοί, ἐκεῖνος «οὐ γράμματα καὶ λόγους, ἀλλ' ἔργῳ πολιτείαν ἀμίμητον εἰς φῶς

προηνέγκατο.» καὶ τοσούτῳ ἀμίμητον ὥστε, ἐνόσω, ἐτήρησεν ἡ Λακεδαιμόνιος τοὺς ἀγράφους ἐκείνους νόμους, ἐτήρησε δὲ αὐτοὺς πεντακόσια ἔτη, «ἐπρώτευσε τῆς Ἑλλάδος εὐνομία καὶ δόξη.» Μακάριά τὰ ἔθνη, παρ' οἷς τὰ ἔθνη καὶ ἡ ἀγωγὴ ἐπέχουσι τόσον νόμου! Ὅπόσον ὅμως θὰ ἐξίστατο ὁ νομοθέτης τῆς Σπάρτης, ὁποῖος κεραυνὸς θὰ ἐπέσκηπτεν εἰς τὴν θείαν αὐτοῦ κορυφὴν, εἴποτε ἐβλεπεν ὅτι καὶ τοὺς γραπτοὺς θεσμούς, ἐκείνους τοὺς ὁποίους θέτουσιν ἰδίαις χερσίν, ἀθετοῦσι καὶ ἐξυβρίζουσιν οἱ ἀπόγονοι αὐτοῦ τε καὶ τοῦ Σόλωνα. Τῶν τοιούτων περὶβάσεων τὰ παραδείγματα δὲν σπανίζουσι δυστυχῶς ἐν τῇ συνταγματικῇ ἱστορίᾳ τῆς Ἑλλάδος. Τὴν δόξαν ὅμως τῶν πρωτείων, διὰ τε τὸν χρόνον καὶ τὸ μέγεθος, ἔχει τὸ τῆς ἐξελέξεως τῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν τῆς πρώτης περιόδου. Ὁμολογῶ ὅτι ὁσάκις ἀνεπόλησα τὴν ἠθικὴν ἐκείνην ἀσέλγειαν τῶν νομοθετῶν τῆς πατρίδος, ἠρυθρίασα ὑπὲρ πάντων τῶν Ἑλλήνων, καὶ ἐπεθύμησα νὰ ρίψω βαθὺν πέπλον, ὡς αἱ θυγατέρες τοῦ Νῶε, ἐπὶ τὴν αἰσχύνην τῶν πατέρων τοῦ ἔθνους. Ἄλλ' ἔχομεν υἱούς, τῶν ὁποίων τὰ ἔθνη καὶ τὴν ἀγωγὴν ἡμεῖς ἔχομεν καθῆκον νὰ μορφώσωμεν, καθ' ἃ ἀπῆται καὶ τῆς Σπάρτης ὁ νομοθέτης. Μορφοῦμεν δὲ αὐτὰ οὐ μόνον διδάσκοντες τὰ καλὰ, ἀλλὰ καὶ τὰ αἰσχρὰ στηλιτεύοντες, ὅπως καὶ οἱ Σπαρτιάται, οἵτινες «ἐπιδιδασκόμενοι τοῖς νέοις οἷόν ἐστιν τὸ μεθύειν,» ἠνάγκαζον τοὺς εἰλωτας νὰ πίνωσι πολὺν ἄκρατον.

Ὅτε τὸ ὑπουργεῖον τῆς 30 Μαρτίου ἀπεχώρησε τῶν δημοσίων, τὰ πέντε ἑκτα τῶν ἐκλογῶν εἶχον περατωθῇ, βουλευταὶ δὲ περὶ τοὺς ἑκατὸν εἶχον συνέλθει εἰς τὰς Ἀθήνας. Πολλοὶ τῶν περὶ τὸ ὑπουργεῖον προέτρεπον αὐτὸ νὰ κηρύξῃ ἀμέσως τὴν ἐναρξιν τῆς Συνόδου, ὅπως καὶ ἀμέσως γίνῃ ἡ ἐναρξίς τῆς ἐξελέξεως· νὰ παραιτηθῇ δὲ ἐὰν, καθισταμένης τῆς βουλῆς, ἀποδειχθῇ ὅτι στερεῖται πλειοψηφίας. Τοιαύτη διαγωγὴ ἦτο ἄλλως τε καὶ πρὸς τὰ συνταγματικὰ ἔθιμα σύμφωνος, καθ' ἃ τὰ ὑπουργεῖα ὑποβάλλουσι καὶ ἐρμηνεύουσιν εἰς τὰς βουλὰς τὸ πολίτευμα καὶ τὰς πράξεις αὐτῶν, καὶ μόνον ἀποδοκιμαζόμενα ἀποχωροῦσιν ἐκεῖνο ὅμως ἀντέτεινε. Τὸ 49 ἄρθρον, ἔλεγε, τοῦ συντάγματος ἀξιοῖ νὰ γίνωνται αἱ ἀποφάσεις τῆς βουλῆς ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦλάχιστον τοῦ ἡμίσεως πλέον ἐνὸς τῶν μελῶν αὐτῆς. Ἐπειδὴ δὲ καὶ τὰ τῆς ἐξελέξεως εἶναι ἀποφάσεις, πῶς θέλετε, προσέθετον οἱ ὑπουργοί, ἡμεῖς οἱ ἀναλαβόντες τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ συντάγματος, νὰ παραιβῶμεν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς τὴν κυριωτάτην αὐτοῦ ἀρχήν;

Ἄλλως ὅμως ἐσκέφθη τὸ δεύτερον συνταγματικὸν ὑπουργεῖον, κηρύξαν τὴν ἐναρξιν τῆς συνόδου ἐλλείποντος καὶ τοῦ ἡμίσεως ἀριθμοῦ τῶν ἐκλεχθέντων, καὶ ἐπισπεῦσαν τὴν ἐξελέγξιν. Οὕτω δὲ καθιερώθη